

M E M O

Aan: Hans Faber

Van: Mariëlle Kenemans

Datum: 18 oktober 2010

Onderwerp: Aanvullend planadvies Drachtstercomplex -
vindplaats 1

Kopie: Hans van Noord

Inleiding

In aanvulling op de planadviezen die in 2008 en 2010 (laatste versie 12 augustus 2010) zijn uitgebracht over de aan te treffen archeologische waarden binnen het Drachtstercomplex en hoe daar mee om te gaan, hierbij een aanvullend advies over de locatie Drachtsterplein (vindplaats 1).

Drachtsterplein e.o.: herziening archeologische gegevens

In de eerdere adviezen is aangegeven dat bij het Drachtsterplein een terp van middelhoge archeologische waarde ligt: de terp Mellens, hier genoemd vindplaats 1 (zie afbeelding 1). Ten aanzien van de terp en het terrein direct onder het Drachtsterplein is nadere informatie aan het licht gekomen waaruit blijkt dat de situatie anders ligt dan eerder voorgesteld:

De terp Mellens blijkt iets meer in oostelijke richting te liggen. Vrijwel direct ten westen ervan, dat wil zeggen onder het Drachtsterplein, heeft de voormalige Abbingha-state gelegen (zie afbeelding 2).

De Abbingha-state is een omgracht state-terrein geweest met daarop een woon- en bijgebouw. De state is uit bronnen bekend vanaf 1463 en in 1859 afgebroken, waarna er op het terrein een aardappelmeel- en stroopfabriek gebouwd is. Tot hoe diep de state afgebroken is en of er diepgaande funderingen of kelders onder zaten die eventueel nog in de bodem aanwezig zijn is niet bekend.

Archeologische verwachtingswaarde

Het terrein staat niet in z'n geheel met een archeologische verwachtingswaarde aangeduid op de gemeentelijke

archeologische waardekaart, noch op de FAMKE (de provinciale cultuurhistorische kaart).

Op de gemeentelijke waardekaart ligt de zuidoostelijke hoek van het voormalig state-terrein echter wel binnen de zone met een middelhoge archeologische verwachting. Dit betekent dat bij bodemverstoringen dieper dan 50 cm en met een oppervlak van meer dan 500 m² er archeologisch onderzoek moet plaatsvinden alvorens een bouw- of aanlegvergunning wordt afgegeven.

Fietstunnels Drachtsterplein

De geplande fietstunnels onder het Drachtsterplein door zullen het state-terrein gaan verstoren (zie afbeelding 3: in groen en blauw de bodemingrepen; in roze de contour van het state-terrein inclusief bebouwing; in bruin de zone van middelhoge archeologische waarde).

Archeologisch het meest interessant daarbij is juist de zuidoosthoek van het state-terrein, omdat zich hier de oorspronkelijke laat middeleeuwse onderkelderde gebouwen (woonhuis en bijgebouw) hebben bevonden.

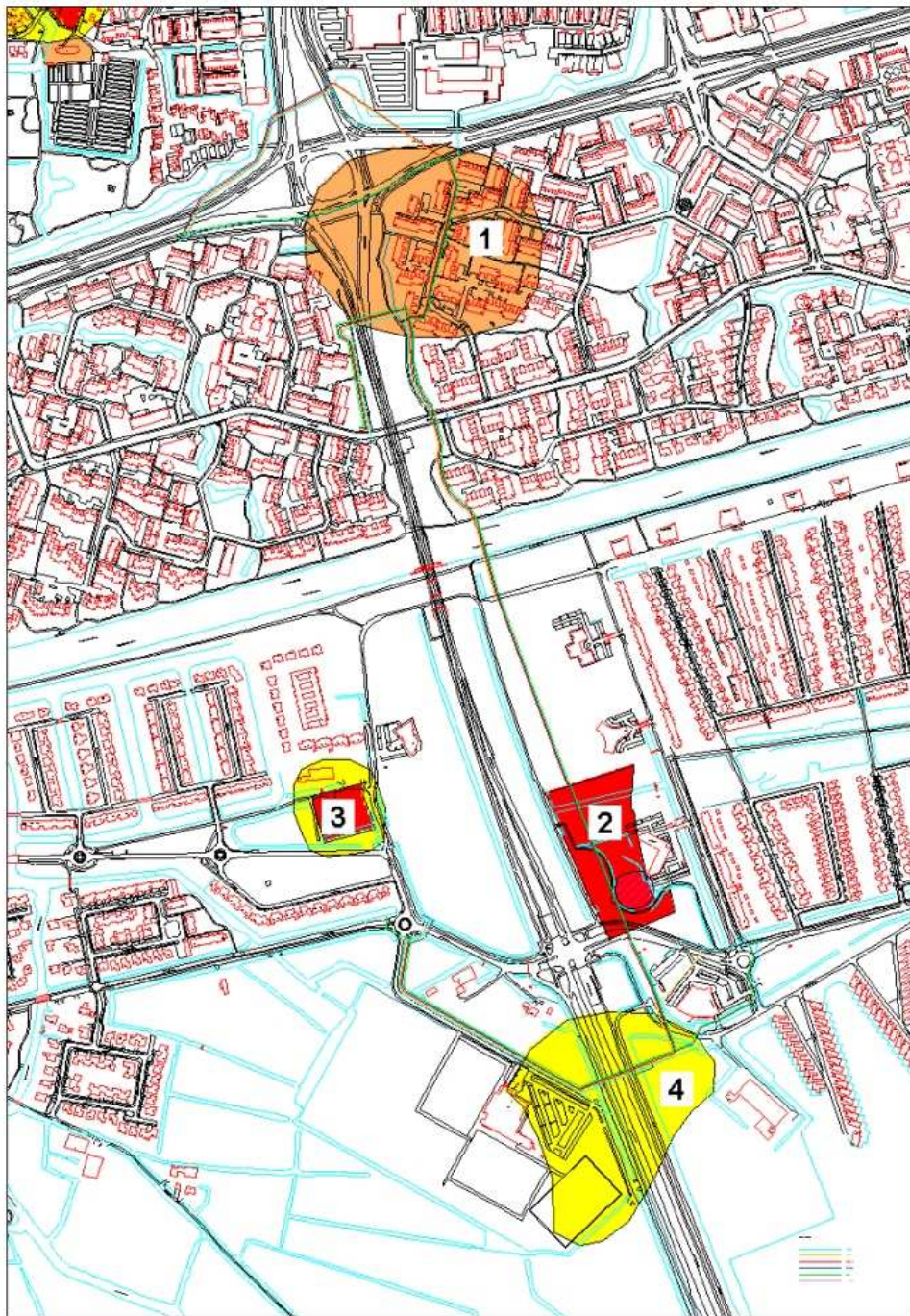
Advies t.a.v. de archeologische verwachtingswaarde

De zuidelijke en oostelijke fietstunnel gaan door de zone die met een middelhoge archeologisch verwachtingswaarde op de gemeentelijke waardekaart staat aangegeven. Hier zal dus bij aanleg archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn om de waarde definitief vast te stellen identiek aan het eerder uitgebrachte advies (d.d. 12-08-2010).

Meest efficiënte en voor het vaststellen van eventuele archeologische waarden werkbare methode is dan om de aanleg van de fietstunnels en de gelijdelijk aflopende 'aanloop' naar de tunnels vanaf de zuid-, west- en oostzijde onder begeleiding van professionele archeologen uit te voeren, ofwel als werk-in-werk.

Tussen de aannemer/uitvoerder van het civieltechnische werk en de uitvoerder van het archeologisch werk moeten goede werkafspraken gemaakt worden. Op het moment dat archeologische resten tevoorschijn komen moeten de archeologen namelijk de tijd/gelegenheid krijgen om deze te documenteren (3D-inmeten en onderzoek muurresten of andere sporen, fotograferen) en eventuele vondsten te verzamelen. Daar zal dus in de (tijds)planning van het civieltechnische werk rekening mee moeten worden gehouden, maar wel binnen de maximale tijd die de civiele aannemer krijgt om het plein af te sluiten om die beide tunnels aan te leggen. Naar verwachting zal die periode maximaal 10 dagen bedragen, omdat langer afsluiten van het gehele plein voor deze belangrijke invalsweg maatschappelijk onverantwoord is. Die afsluiting zal mede om die reden in de zomervakantie van 2011 plaatsvinden.

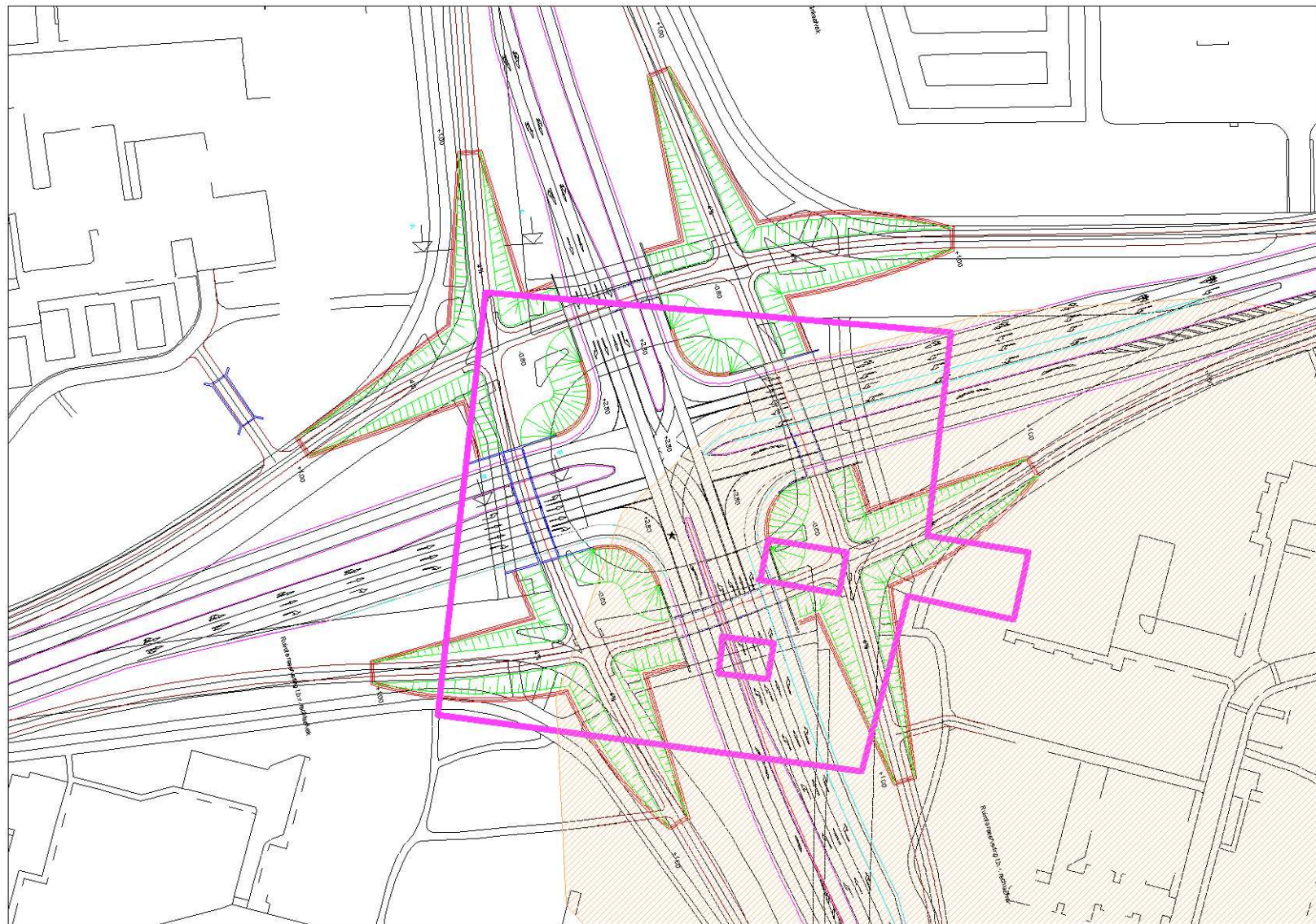
Voor de westelijke fietstunnel is er geen onderzoeksplicht, maar wordt geadviseerd om amateurarcheologen de gelegenheid te geven om bij de graafwerkzaamheden mee te kijken en eventuele vondsten te laten verzamelen. Hier wordt hoogstwaarschijnlijk de voormalige (gedempte) omgrachting van het stateterrein aangesneden.

Afb. 1

Afb 2

Afb. 3